

ชื่อเรื่อง “ดอกไม้แห่งรุ่งอรุณ”: พื้นที่การต่อรองของแรงงานข้ามชาติและความสัมพันธ์กับ
เศรษฐกิจชายแดนไทย-พม่า

ผู้เขียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เก้ตถวา บุญปการ
ดร. เบญจพร ดีขุนทด
เจตน์สฤกษ์ สังขพันธ์

ปี พ.ศ. 2556

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) กระบวนการเข้ามาเป็นแรงงานข้ามชาติและความสัมพันธ์ของแรงงานข้ามชาติกับกลุ่มอำนาจต่างๆในระบบเศรษฐกิจชายแดนไทย-พม่า 2) . เพื่อศึกษาปฏิบัติการช่วยเหลือกลุ่มแรงงานข้ามชาติของกลุ่มดอกไม้แห่งรุ่งอรุณท่ามกลางความสัมพันธ์กับกลุ่มอำนาจต่าง ๆ รวมทั้งปฏิบัติการของแรงงานต่อการให้ความช่วยเหลือดังกล่าว โดยใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพ เก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ของแรงงานข้ามชาติในพื้นที่แม่สอด และสัมภาษณ์แบบเจาะลึกจากผู้ให้ข้อมูลหลัก และผู้ให้ข้อมูลรองจากเจ้าหน้าที่ของจิตู แรงงานข้ามชาติที่สัมพันธ์กับของจิตู ผู้ประกอบการ เจ้าหน้าที่รัฐ และองค์กรเอกชนในพื้นที่ สังเกตแบบไม่มีส่วนร่วมจากกิจกรรมของของจิตูกับแรงงานข้ามชาติในบริบทต่าง ๆ สังเกตในหลาย ๆ พื้นที่ตามแนวทางของมาร์คัส และเลือกที่จะเข้าถึงปัญหาด้วยวิธีการหลัก 4 วิธีคือ 1) การติดตามผู้คน 2) การเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม 3) การศึกษาผ่านประวัติชีวิต และ 4) การวิเคราะห์และตีความเรื่องราวที่เกี่ยวข้อง ผลการวิจัยพบว่า

กลุ่มดอกไม้แห่งรุ่งอรุณเกิดจากการรวมตัวของแรงงานข้ามชาติและนักศึกษาพม่าที่หนีจากการปราบปรามของรัฐบาลทหารพม่าข้ามมายังพื้นที่แม่สอด ได้เห็นสภาพของการไม่ได้รับความเป็นธรรมในเรื่องค่าแรงจากนายจ้าง จึงมีแนวคิดที่จะให้ความช่วยเหลือ ได้ก่อตั้งกลุ่มขึ้นในปี 1988 ใช้ชื่อว่า “ของจิตู” ครั้งแรกได้เข้าไปให้ความรู้ในเรื่องสิทธิแรงงาน สิทธิมนุษยชน สิทธิสุขภาพกับแรงงานข้ามชาติในภาคเกษตร หลังจากนั้นจึงขยายพื้นที่การทำงานไปยังภาคอุตสาหกรรม ให้ความช่วยเหลือกลุ่มแรงงานข้ามชาติที่มีปัญหาเรื่องค่าแรงถูกนายจ้างไล่ออกหรือนายจ้างปิดกิจการโดยไม่จ่ายค่าชดเชยให้ ได้เฉพาะเงินเดือน ซึ่งได้ให้ความช่วยเหลือด้านกฎหมายเพื่อต่อรองกับนายจ้างกำลังอยู่ระหว่างดำเนินคดีหลายคดี และชนะมาแล้วหลายคดี

ของจิตูเป็นเครือข่ายทางสังคมที่ให้ความช่วยเหลือแรงงานข้ามชาติ 3 กลุ่มใหญ่คือ กลุ่มแรงงาน “ชาจร” มาขอรับบริการในเรื่องการรับฝากเด็กเมื่อต้องไปทำงานโดยของจิตูดูแลอาหารกลางวัน กลุ่มที่ 2 แรงงานที่มาพึ่งพิง “safe house” ของจิตู อบรม ให้ความรู้ โดยกระจายเสียงรายการวิทยุร่วมกับ และผลิตสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อให้ความรู้ ในเรื่องสิทธิมนุษยชนและข่าวคราวความเคลื่อนไหวใหม่ ๆ ช่วยเหลือคดีด้านกฎหมายแรงงาน ผูกักหะเย็บจักร และหางานให้กลุ่มที่ 3 แรงงาน “ผู้มาใหม่” เป็นกลุ่มที่อยู่ในที่ลับตาห่างไกล มาขอความช่วยเหลือเป็นบางครั้งในด้านสุขภาพจากโมบายคลินิก และกลุ่มที่ข้ามแดนจากบ้านมาขอความช่วยเหลือให้ฝึกหัดหะเย็บจักร และฝากงาน

ในโรงงานอุตสาหกรรมการให้ความช่วยเหลือดังกล่าวของจีอุจะต้องอาศัยเครือข่ายองค์กรอื่นในพื้นที่ เช่น MAP-Foundation, LLC และเครือข่ายระหว่างประเทศที่ให้งบประมาณในการดำเนินกิจกรรม

แรงงานข้ามชาติกับเศรษฐกิจชายแดน ประเด็นที่สัมพันธ์กับตลาดชายแดนเป็นเศรษฐกิจในระดับชีวิตประจำวัน กิจกรรมการค้าข้ามแดนหากสัมพันธ์ระหว่างผู้ค้าขายที่เป็นชาวบ้านด้วยกันจะเป็นเศรษฐกิจในชีวิตประจำวัน แต่หากเป็นกิจกรรมการค้าข้ามแดนที่มีทุนสูงจะเป็นเศรษฐกิจในระดับชาติ สำหรับภาคเกษตร และภาคอุตสาหกรรมจะสัมพันธ์กับเศรษฐกิจในระดับมหภาคที่ต้องใช้ทุนสูง

Title	“Flowers of the Dawn”: Negotiated Space of Transnational Laborers and the Economic of the Thai-Burmese Borderland
Authors	Asst.Prof.Kettawa Boonprakarn (Ph.D.) Benjaporn Deekhuntod (Ph.D.) Jedsarit Sungkhaphan
Year	2013

Abstract

This research has objectives 1) to study process of being migrant worker and relationships between migrant workers with groups in economic system along Thailand – Burma border 2) to study assistance operation to migrant worker by Young Chi Oo Worker’s Association (YCOWA) among the relationships with power groups including worker responses to the assistance by using qualitative research methodology; collecting data from related previous research and papers, in-dept interview with key informants which are Young Chi Oo staffs, employers, employees, local government officers, NGOs staffs, non-participant observation in Young Chi Oo activities in the methodology of Marcus and approach the issues by 1) follow people 2) participate in social activities 3) study live history and 4) analyze related information.

The study found that:

Young Chi Oo originally has been established by a group of migrant workers and Burmese students who fled from suppression in their home country since 1988 to Mae Sot. They found that the workers in this area receive unfair wages and set up. “Young Chi Oo” as a group to help them, provides information about labour rights, human rights, and health rights and emphasizes on migrant workers in agricultural sector. Later, the group extends their assistance to workers in industrial sector, particularly negotiate with employers about wages and run court procedure for workers.

Young Chi Oo is a social network that assist 3 group of migrant workers; “casual worker” who left their children at the center while they are working, Young Chi Oo provides lunch for them. The second group is workers who need to be in “safe house”, Young Chi Oo gives them news and information through radio broadcasting and printed media, helps them in legal process and provides vocational training. The third group is “new comer”, occasional visit the center to ask for health assistance from mobile clinic and the group who cross the border to find help in

accessing job opportunity. The group also cooperates with their network organization such as MAP-Foundation, LLC and their funder organizations.

Migrant workers have related with the border economic in the daily life level. In case of high cost border trading would be national economic. In agricultural and industrial sector it would relate with macroeconomics that need intensive investment.